

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer ÖCALAN

Şanlıurfa Milletvekili

Son yıllarda, yurtdışında yaşayan Türkiye vatandaşlarının sosyal medya paylaşımlarında "Terör propagandası", "Cumhurbaşkanına hakaret", "Halkı kin ve düşmanlığa teşvik" gibi suçlar işledikleri iddiasıyla ülkeye girişlerinde sınır kapılarında veya havalimanlarında gözaltına alındığı veya sınır dışı edildiği iddia edilmektedir. Aynı şekilde paylaşımlar nedeniyle çok sayıda kişinin de tutuklandığı öne sürülmektedir.

Son olarak, Tunceli Hozatlı olan ve Almanya'nın Hamburg kentinde sağlık personeli olarak çalışan İsyen K. adlı kadın tatil için geldiği İstanbul'da Sabiha Gökçen Havalimanı'nda sosyal medyadaki paylaşımlarından dolayı "terör propagandası" yaptığı iddiasıyla gözaltına alınmıştır.

Konuyu takip eden ve konu ile ilgili yurttaşların davalarını takip eden İstanbul Barosu'na bağlı çalışan Avukat Seyit Sönmez'in basına yansıyan ifadelerine göre; "Vaka sayısı nedir?" sorusuna, "Sadece bende şu an yurtdışında yaşayıp ülkeye gelişinde sosyal medya paylaşımları nedeniyle işlem gören 10 kişinin davası var. O da ben İstanbul'daki binlerce avukattan sadece birisiyim. Binlerce vaka olduğunu tahmin ediyorum. Önce bir soruşturma başlatıp direk yakalama kararı çıkarılıyor. Türkiye'deki adresleri belli olsa bile buralara tebligat yapılmıyor. 'İkameti yurtdışında' denilerek özellikle yakalama kararı çıkarıyorlar ve havalimanına geldiklerinde gözaltına alıyorlar. 'Gözaltına alınırım' korkusuyla Türkiye'ye gelemeyen birçok

insan var. Yurtdışındakileri müthiş bir korku salmış. Sıradan insanlar bile beni arayıp 'Hakkımda soruşturma var mı gelsem başıma bir şey gelir mi?' diye soruyor."

Gözaltına alınan ve hakkında işlem yapılanların çoğunun muhalif kimliği ile bilinen, demokrasi mücadelesi veren kişiler olduğu dikkate alındığında, devletin yurtdışında yaşayan Türkiye vatandaşlarının sosyal medya paylaşımlarını takip eden bir biriminin olduğu şüphesi uyanmaktadır.

Havalimanında en fazla gözaltıyla karşılaşan isimlerden birisi olan Avrupa Alevi Bektaşî Konfederasyonu eski Başkanı Turgut Öker hakkında açılan 11 davanın 9'unun Almanya'da yaşarken yaptığı paylaşımlardan dolayı olduğu anlaşılmaktadır. Konu ile ilgili olarak Öker, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek açılan soruşturmalar kapsamında Türkiye'ye girişlerde durdurulan, geri gönderilen veya gözaltına alınan kişilere dair vakaların sürekli yaşandığı, Türkiye'deki Alman Büyükelçiliği'nin verdiği bilgiye göre sadece Haziran 2020'de Almanya'dan Türkiye'ye geldiğinde havalimanında gözaltı ve sınır dışı gibi işlemlere maruz kalanların sayısının 69 olduğunun söylendiğini belirtmektedir.

Almanya Alevi Bektaşî Federasyonu Başkanı ve Avrupa Alevi Birlikleri Konfederasyonu Eşit Başkanı Hüseyin Mat havalimanlarından sosyal medya paylaşımları gerekçesiyle insanların gözaltına alınması ya da sınır dışı edilmesi uygulamasının son birkaç yıldır çok arttığını ifade etmektedir. Mat; *"Birçok genç sınır kapısında tutuluyor. Sınır dışı verilip, geri gönderiliyor. Bizim üyelerimizden çok kişi benzer uygulama ile karşılaştı. Örneğin inanç kurulu başkanımız Cafer Kaplan Dede'nin oğlunun Türkiye'ye giriş yasağı var. Çok insanın da başına geleni söylemediğini düşünüyoruz. Özellikle Türkiye'ye gidişlerin yoğun olduğu yaz aylarında çok oldu."*

Muhaliflerin Türkiye ile olan bağlarının koparılması, baskı kurulması ve sindirilmesine yönelik bu politikadan kaynaklı olarak birçok yurttaşın seyahat etmek gibi temel haklarından yoksun bırakılmanın yanında, çıkış yasağı yüzünden Türkiye'den geri dönemediği için işini kaybetmek dahil olmak üzere birçok bu gibi keyfi uygulamadan mağdur olduğu anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- İddia edildiği gibi yurtdışında yaşayan Türkiye vatandaşlarının sosyal medya paylaşımlarını veya yaşam akışını takip eden bir birim var mıdır? Varsa söz konusu birim hangi kuruma bağlıdır ve hangi yasal mevzuata göre görev yapmaktadır?
- 2- İddia edildiği gibi yurtdışında yaşayan Türkiye vatandaşlarının sosyal medya paylaşımlarını veya yaşam akışını takip eden bir birim yoksa sosyal medya takiplerini

399/16

yurtdışı temsilcilikleri mi yapmaktadır? Bu iddia doğru ise söz konusu yurtdışı temsilciliklerinin yasal olarak böyle bir yetkisi ve görevi var mıdır?

- 3- Hakkında soruşturma başlatılanlar ile ilgili olarak alınan kararların Türkiye’de belli olan adreslerine tebligat yapılmadığı iddiası doğru mudur? Doğru ise tebligat yapılmamasının gerekçesi nedir?
- 4- 1 Ocak 2015 tarihi itibarıyla Türkiye'ye geldiğinde sınır kapılarında ve havalimanında gözaltı, tutuklama ve sınır dışı gibi işlemlere maruz kalan kişilerin sayısı kaçtır? Söz konusu kişilerden kaç Türkiye vatandaşı değildir?